

Contactpersoon ATH - cluster indicatiestelling en prioritering

E-mail indicatiestelling@vaph.be

Verstandelijke handicap in module A en richtlijn module C

Implicaties van het nieuwe diagnostische protocol verstandelijke handicap op richtlijnen voor module A

Begin dit jaar kwam een nieuw classificerend diagnostisch protocol voor een verstandelijke handicap uit. Na overleg met de auteurs daarvan, werd onze [webpagina](#) aangepast. Daarbij zijn ook de richtlijnen voor het invullen van module A licht gewijzigd. Op die manier kan een kwaliteitsvolle diagnostiek meer correct aangetoond worden.

Waar vroeger de nadruk nogal sterk op louter een intelligentiemeting lag, wordt nu meer aandacht besteed aan het grondig in kaart brengen van **adaptief gedrag**. De drie criteria om van een verstandelijke handicap te kunnen spreken, zijn immers gelijkwaardig aan elkaar. Dat betekent dat er ook in module A meer aandacht moet gaan naar de uitwerking van adaptief gedrag. Idealiter gebeurt dat aan de hand van instrumenten zoals de SRZ of de Vineland, maar dit kan ook aan de hand van een beschrijving. Zodra de ABAS-3 een beoordeling krijgt, zal deze vragenlijst aangeraden worden (naast een beschrijving).

Daarnaast wordt er meer belang gehecht aan **betrouwbaarheidsintervallen**, zodat we met meer zekerheid weten binnen welke range de intelligentie van een persoon zich situeert. Daarbij geniet het 95% betrouwbaarheidsinterval de voorkeur, maar kunnen ook andere intervallen (bv 90% of 99%) gehanteerd worden als het interval van 95% niet beschikbaar is.

Voor het invullen van **module A** resulteren de aanpassingen in de volgende nieuwe/aangepaste richtlijnen:

- **Toelichting stoornis:** In dit luik moeten het *ontwikkelingscriterium* (op welke manier is er aangetoond dat de handicap ontstaan is tijdens de ontwikkelingsfase van de persoon?) en het *criterium adaptief gedrag* (op welke manier is aangetoond dat er beperkingen zijn in het adaptief gedrag?) aangetoond worden. Voor adaptief gedrag moeten de drie grote categorieën van adaptief

functioneren aan bod komen: conceptuele vaardigheden, sociale vaardigheden en praktische vaardigheden.

- **IQ-bepaling:** In dit luik geeft u de resultaten weer van een intelligentietest. Daarbij moet u niet enkel de IQ-score invullen, maar ook het *95% betrouwbaarheidsinterval*. Als u een ander interval hanteert, moet u dat expliciet benoemen.
- **Quotiëntbepaling:** Hier is het de bedoeling dat de *omstandigheden* van de verschillende testafnames of andere *aandachtspunten* beschreven worden. Dat kan gaan over intelligentietesten én instrumenten voor adaptief gedrag. Het is immers belangrijk dat de belangrijkste observaties uit het klinisch oordeel van de diagnosticus beschreven worden. Op de website vindt u enkele voorbeelden terug.

Deze aanpassingen gaan nu reeds in, maar zullen pas vanaf **1 oktober** grondig nagekeken worden. Als er na 1 oktober nog zaken ontbreken, kan een nieuwe module A opgevraagd worden.

Opmaak module C - checklist prioritering

Vanuit de adviesorganen binnen het VAPH bereikt ons het signaal dat bepaalde multidisciplinaire teams hun cliënten vragen om de checklist prioritering schriftelijk in te vullen en terug te bezorgen. Hoewel het (op voorhand) bezorgen van de checklist prioritering gebruikt kan worden als leidraad om het gesprek te voeren, is het geenszins de bedoeling dat de opmaak van de checklist enkel berust op geschreven input van de cliënt. Het team moet de cliënt immers de nodige duiding geven bij de gestelde vragen en moet samen met de cliënt tot een correcte, objectieve weergave van de dringendheid van de vraag komen.

James Van Casteren
Administrateur-generaal